

Esas No : 1984/121
Karar No : 1984/373

ÖZET : 1402 sayılı Yasa'nın Ek-4. maddesi kapsamına giren eroin kaçakçılığı suçuna ilişkin davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davaacı : K.H.

Sanık : Halil Ece ve Arkadaşları (17 Sanık)

O L A Y : 24.10.1981 gecesi, Nusaybin İlçesi'nde, güvenlik kuvvetleri tarafından, durumundan şüphelenilmesi üzerine aranılan Halil Ece'nin çantasında 550 gram eroin ele geçirildiği, yapılan sorgulama ve soruşturma sonunda sanıkların tümünün, teşekkül meydana getirerek, Diyarbakır'dan aldıkları eroini Suriye'ye geçirdikleri ileri sürülerek, TCK.nın 403/1-2-5-Son., 7/Son. maddelerle teczireleri istemiyle Mardin C. Savcılığı'nın 15.12.1981 gün, 564-38 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 2.6.1982 gününde, 1982/14-45 sayı ile; atılı suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 15/D maddesinde yazılı suçlardan olduğu ve aynı yasanın Ek-4. maddesi kapsamına girdiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Sanıklardan aramalara rağmen bulunamayan Eyüp Kocakaya, Ramazan Bozyel, Mehmet Tefrik Atılmış ve Nuri Sarohanoglulları haklarındaki davanın tefriki ile bu sanıklar hakkındaki kamu davasının muvakkaten tatiline karar verilmiştir.

Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 25.8.1982 gününde, 1982/80-59 sayı ile; evvelce haklarında muvakkat tatil kararı verdiği yukarıda adları yazılı 4 sanık hakkında aynı gerekçe ile ve Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 8.3.1982 günlü, yazısı ile davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirtmesi nedenleriyle görevsizlik kararı vermiştir. Bu karar sanıklar tarafından temyiz edilmiş ve Yargıtay 5. Ceza Dairesi'nin 16.11.1982 gün, 4376/4178 sayılı ilâmi ile (gerekçeleri gösterilmek suretiyle verilen görevsizlik kararının usul ve yasaya uygun olduğu) belirtilerek, onanmıştır.

Her iki görevsizlik kararı ile dosya kendisine gelen Diyarbakır-Hakkâri-Mardin-Siirt-Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 25.2.1983 gününde, 1982/469-1983/52 sayı ile; atılı suçun, açıklanan niteliğine göre, görevli mahkemenin Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi olduğu belirtilerek görevsizliğe ve dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine karar vermiştir.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi, 21.3.1984 gününde, Esas 1983/120, Karar 1984/45 sayı ile; (Olayda 1402 sayılı Yasa'nın Ek-4. maddesinde yazılı unsurların oluşup oluşmadığının tesbit ve tayini için yakalanan maddenin miktarı ile beraber, suçun işleniş şekli, sanıkların sıfat ve memuriyetleri, kastın yoğunluğu ve suçun arzettiği tehlike gibi hususların birlikte ve küll halinde değerlendirilmesi gerektiğinden bu

husus önemle araştırılmış,yakalanan maddenin 1086,3 gram olduğu tahlil raporu ile tesbit edilmiş,bu miktar vahim olarak telakki edilmemiş diğer hususlarla birlikte düşünüldüğünde,olayın Ek-4. maddede yazılı boğutlara ulaşmadığı ve maddede yazılı unsurların oluşmadığı görüş ve kanaatine varıldığı) gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece,Mardin 1. Ağır Ceza Mahkemesi'nin her iki görevsizlik kararı ile Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dava dosyası Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 14.6.1984 günlü,1983/1338 sayılı yazısı ile Mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü,Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda ,Y.İsmet Ayer,Ali Suat Erkoç,Mustafa Aksoy,Necati Karakış,Yavuz T. Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmalarıyla yaptığı 4.7.1984 günlü toplantıda geçici raportör hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan,toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki söallü açıklamalara dinlendikten sonra gereği görülgülüp,düşünüldü :

Olay yerinde açıklandığı üzere sanıklara atılı teşekkül meydana getirerek yurt dışına eroin kaçakçılığı yapma suçu,bütün yurtda 12.9.1980 günü ilân olunan sıkıyönetimden sonra 24.10.1981 günü işlenmiştir.

Görevli yargı yerini belirlemede suçun sıkıyönetim ilânından sonra işlenmesi nedeniyle öncelikle 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 15. maddesinin gösönünde tutulması anılan maddede öngörülen koşulların olayda gerçekleşmemesi halinde suçun,aynı yasaya 2354 sayılı yasa ile eklenen Ek-4. madde kapsamına girip girmediğinin belirtilmesi gerekir.

1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinin uygulanmasının önkoşulu (suçun sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin) bulunmasıdır. Atılı suçun ideolojik bir amaçla işlendiği ve sanıkların yasadışı örgütlerle ilişkili bulunduğu yolunda dosyada herhangi bir bulgu ve kanıt yoktur.Ayrıca İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 2.2.1983 gün,26517 sayılı yazısından (D.2-S.308) sanıkların yasadışı örgüt ve eylemlerle ilişkileri bulunmadığı,İstihbarat Daire Başkanlığı'nın 24.1.1983 gün ve 6624 sayılı yazısına atfen bildirilmiştir.

Bu nedenle sanıklara atılı suç 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesi kapsamına girmemektedir.

Suçun,1402 sayılı Yasa'ya 2354 sayılı Yasa ile eklenen Ek-4. madde kapsamına

girmesi için nitelik ve boyutları itibarıyla devletin iç ve dış güvenliğini tehdit edecek derecede bulması gerekir.

Kaçakçılık suçunun Ek-4. maddede yazılı boyuta ulaşmış ulaşmadığı husunu sadece maddi değerinin esas alınması ile değil, dava konusu eylemin icra edilmesinde öngörülen gaye ve kaçırılan eşyanın niteliği ve miktarı da gözönüne alınmak suretiyle devletin siyasi, mali, iktisadi, askeri ve idari güvenliği yönünden doğurabileceği tehlike ve zararın boyutları değerlendirilmek suretiyle tesbit edilmek gerekir.

Sanıklarda yakalanan 550 gr. miktarındaki eroin maddi değer yönünden ve miktar yönünden herne kadar devletin iç ve dış güvenliğini tehdit edecek nitelikte değil ise de; dosya içeriğine ve sanıkların Suriye'ye bir teşekkül vücuda getirerek devamlı uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptıkları iddia edilmesine ve Mardin Emniyet Müdürlüğü'nün 20.1.1983 gün, 9-522 sayılı yazısında (Klasör 2-D.S.304) sanıklardan Nuri Sarıhanogulları'nın 3.6.1981 günü İsviçre-Zürich şehrinde uyuşturucu madde yasasına karşı gelmekten tutuklandığı ve aynı sanığın Yugoslavya'da Gradine sınır kapısında 3 Kilo 700 Gram eroinle yakalanan Ümit Feliktay isimli şahsın bu eroini Nuri Sarıhanogullarından aldığına iddia ettiği ve bu durumda bu sanığın uyuşturucu madde ticaretini organize ettiği diğer sanıkların da Nusaybin'deki eroin olayına dolaylı olarak katıldıkları anlaşıldığı belirtilmesine göre ve Uyuşmazlık Mahkememiz Ceza Bölümü'nün 21.3.1983 gün, 1982/592-1983/140 sayılı kararında da belirtildiği gibi uyuşturucu maddelerin günden güne artan bir hızla sosyal yaşamda büyük yıkıntılara yol açtığı ve insanlık için iktisadi ve toplumsal tehlikeler doğurduğu hususunda kuşkuya yer bulunmaması nedeniyle bu maddelerle savaşın devletlerin kuvvet ve sınırlarını aşarak uluslararası sorun haline geldiği ve bu konuda uluslararası anlaşmalar yapılarak, örgütler kurulduğu bilinmesine, ve dava konusu olayın Türkiye Hudutları dışına uyuşturucu madde ihracı şeklinde cereyan ettiği ileri sürüldüğüne göre, atılı suçun, ülkenin mali, iktisadi, idari, siyasi güvenliğini tehdit edecek ve bozacak boyut ve nitelikte olduğunun kabulü gerektiği ve bu nedenle 2354 sayılı Yasa ile 1402 sayılı Yasa'ya eklenen Ek-4. maddedeki koşulların gerçekleşmesi nedeniyle, davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre, Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 4 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 21.3.1984 günlü, Esas 1983/120, Karar 1984/45 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelere Necati Karakış, Yavuz Tahsin Özgen ve Muammer Aksüt'ün karşıoylarıyla ve oyçokluğu ile 4.7.1984 tarihinde kesin olarak karar verildi.

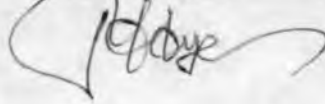
Başkan

Servet Tüzün

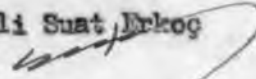
Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Ali Suat Erkoç

Üye

Mustafa Aksoy

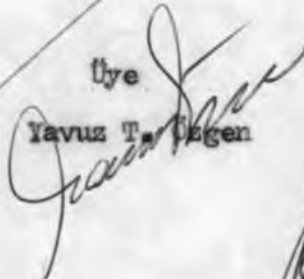
Üye

Necati Karakış

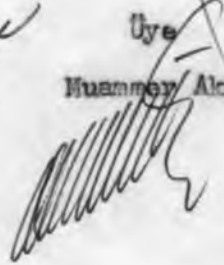
Üye

Yavuz T. Özgen

Üye

Muammer Aksüt

t.8.

Yayın Kurulu Başkanı

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO :1984/121

KARAR NO :1984/373

KARSI OY YAZISI

Dava konusu olay Hakkari İli Yüksekova İlçesinde uyuşturucu madde ticaretinin yapıldığının ihbar edilmesi üzerine girişilen operasyon sonucu, sanıkların net 3 Kg.051 gr. gelen ve değeri yaklaşık beş milyon TL.sına ulaşan morfin ile Yüksekova Kuruköy yolu üzerinde yakalanmalarından ibaret bulunmaktadır.

Keza mevcut delillerden, sanıkların yüklenen suçu herhangi yasadışı bir örgüte parasal olanak sağlamak amacıyla değil, bilakis ticari kazanç sağlama gayesiyle işledikleri tereddütsüz ortaya çıkmakta, dolayısıyla suç siyasal ve ideolojik bir nedene dayalı olmadığı cihetle sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin bulunmaması ve 1402 sayılı Kanununun 15. maddesinde öngörülen şartların mevcut olmadığı belirlenmektedir.

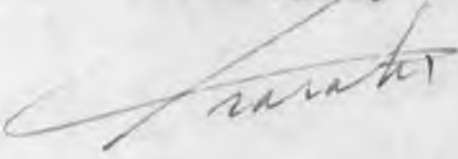
1402 sayılı Kanun'a 2354 sayılı Kanun ile eklenen Ek-4. maddenin gerekçesinde açıkça "...kaçakçılık suçları ister kullanma veya tüketim veya ticari nitelikte olsun isterse teşekküllerce veya toplu şekilde işlenen mahiyet ve nitelikte olsun kural olarak bu suçlara yine adliye mahkemelerinde bakılacaktır. Büyük sayılara ulaşan çok sayıda ve değişik hükümleri içeren mevzuata dayanan ve ihtisasa ilişkin bulunan bu nevi davaların geniş çapta sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine alınması düşünülmemiştir. Ancak münferit veya teşekküllerce işlenmekle beraber devletin iç ve dış güvenliğini tehdit edecek derecedeki kaçakçılık suçlarına bakmak görevi bu ek-4. madde ile sıkıyönetim askeri mahkemelerinin görevine dahil edilerek...." demek suretiyle, istisnai olarak bir kaçakçılık suçu nitelik ve boyutları itibariyle devletin iç ve dış güvenliğini tehdit edecek dereceyi bulmuşsa bu suçlara sıkıyönetim askeri mahkemesinde bakılmasının mümkün olabileceği açıklanmakta ve kaçakçılık suçlarına bakma görevinin kural olarak Adli Yargıya tâbi olduğu ortaya konmaktadır.

Sanıklarda ale geçen morfinin miktar ve değeri ile suçun işleniş şeklinin özellikleri nazara alındığında, Ek-4. maddede yer alan devletin siyasi, iktisadi, mali idari ve askeri güvenliğini tehdit edecek, bozacak boyut ve nitelik taşımadığı hususları da tereddütsüz belirlenmiş bulunduğundan, mevcut delillerin belirlenen niteliklerine rağmen bu niteliklerle bağdaşmayacak tarzda yapılacak genişletici yorumun tabii Hâkim ilkesini zedeleyici ve geçici niteliği hâz sıkıyönetim mahkemelerinin kuruluş amacına yaykırı sonuçları beraberinde getireceği ve nitice olarak 2354 sayılı

Kanun'un Ek-4. maddesindeki koşulların dava konusu olayda gerçekleşmemiş bulunduğu ve Adli Yargı yerinin görevli olduğu görüşü ve kanaatına vardığımızdan çoğunluk grşüşün karşı bulunmaktayız.

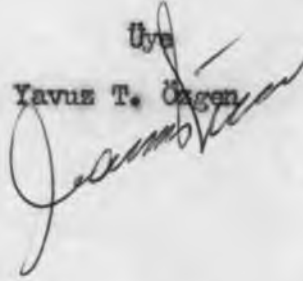
Üye

Necati Karakış

Üye

Yavuz T. Ögen

Üye

Muammer Akřüt

